

Aktuality

z tábora INTERNÍHO AUDITU
1.-2. listopadu 2023, Tábor

LH Hotel Dvořák Tábor ****

Nový Rámec profesní praxe interního auditu

Jana Báčová

Revize Rámce a Standardů

(verze v připomínkovém řízení březen-květen 2023)

- Zjednodušit strukturu Rámce (oproti současným 7 součástem Rámce)
- Zamezit překryvům mezi jednotlivými součástmi (zejména mezi EK, Standardy a Prováděcími směrnici)
- Zajistit maximální aktuálnost Standardů a možnost vnášet do Standardů nová témata
- Praktičnost a aplikovatelnost Standardů v různých prostředích a odvětvích (public sector), v různě velkých a vyspělých útvarech IA (small internal audit function)
- Rámec jako nástroj pro komunikaci se stakeholdery interního auditu, externími subjekty a regulátory

Současný Rámec (IPPF)

Globální standardy interního auditu

Nové Standardy

Globální standardy interního auditu

- Nebudou nadále rozlišovány jednotlivé součásti rámce (poslání, principy, definice, Etický kodex, 2 řady standardů, prováděcí směrnice)
- Vše transformováno do Globálních standardů interního auditu
- Rámec –Globální standardy, Guidance, Topical Requirements

Topical Requirements

Zatím návrh 8 témat:

- Assessing Organizational Governance
- Cybersecurity
- Fraud Risk Management
- Information Technology Governance
- Privacy Risk Management
- Sustainability: Environmental, Social & Governance
- Third-party Management
- Public Sector-specific: Performance Audit

Nová struktura Standardů

- Standardy (53) seskupeny do 5 tematických domén a 15 principů
- Každá doména má své základní principy charakterizující danou doménu a indikující role a odpovědnosti IA
- Na každý standard navazuje praktická část – jak daný standard naplnit a jak jeho splnění prokázat (ze současných Prováděcích směrnic)
  - Přístupy využívané pro realizaci (zahrnuje specifika veřejného sektoru, malých útvarů IA a outsourcingu)
  - Přístupy využívané pro prokázání souladu

➔ Doména – Princip – Standardy - požadavek standardu (must!), přístupy k realizaci, přístupy k prokázání souladu (should/may)

5 domén a komu jsou určeny

- I. **Účel interního auditu** - prvky ze současné Definice a Poslání interního auditu – pro všechny interní auditory
- II. **Etika a profesionalita** – požadavky současného Etického kodexu a standardy týkající se náležitě profesní péče – pro všechny interní auditory
- III. **Interní audit a řízení a správa společnosti** – vztahy mezi vedením a orgány společnosti a vedoucím interního auditu (zejména současné základní standardy) – pro výbory pro audit, orgány a vrcholové vedení společnosti a CAE
- IV. **Řízení interního auditu** – požadavky na vedoucího interního auditu související s efektivním řízením funkce interního auditu (zejména současné standardy pro výkon interního auditu) – pro CAE
- V. **Provádění auditních služeb** – samotné provádění auditních a konzultačních zakázek (nyní standardy pro výkon interního auditu) – pro všechny interní auditory

5 domén, 15 principů

- I. **Účel interního auditu** – poskytováním ujištění a poradenství vedení a orgánům společnosti zvyšovat úspěch společnosti
- II. **Etika a profesionalita** – interní auditoři
  1. Vykazují integritu
  2. Zajišťují objektivnost
  3. Vykazují kompetentnost
  4. Uplatňují náležitou profesní péči
  5. Zachovávají důvěrnost

5 domén, 15 principů

III. Interní audit a řízení a správa společnosti – IA musí mít/být

6. Zmocnění vedením a orgány společnosti
7. Nezávislé postavení
8. Dohlížen vedením a orgány společnosti

IV. Řízení interního auditu - CAE

9. Strategicky plánuje
10. Řídí zdroje
11. Účinně a efektivně komunikuje
12. Zvyšuje kvalitu

V. Provádění auditních služeb – interní auditoři

13. Účinně plánují zakázku
14. Provádějí zakázku
15. Komunikují závěry zakázky a monitorují akční plány

5 domén a 15 principů

I. Účel interního auditu

II. Etika a profesionalita

1. Vykazování integrity

2. Zachovávání objektivity

3. Kompetentnost

4. Uplatňování
náležité profesní
péče

5. Zachovávání
důvěrnosti

III. Interní audit v rámci řízení společnosti

6. Zmocnění vedením a orgány společnosti

7. Nezávislé postavení

8. Dohled vedení a orgánů společnosti

IV. Řízení interního auditu

9. Strategické plánování

10. Řízení zdrojů

11. Účinná komunikace

12. Zvyšování kvality

V. Provádění auditních činností

13. Účinné plánování zakázky

14. Provádění práce na zakázce

15. Komunikace závěrů zakázky
a monitoring akčních plánů

Doména č. I - Účel interního auditu

Pro všechny interní auditory

Interní audit zvyšuje úspěch společnosti tím,

že poskytuje vedení, orgánům společnosti a managementu objektivní ujištění a rady.

Interní audit ve společnosti posiluje:

- Vytváření, ochranu a udržitelnost hodnot.
- Řízení a správu, řízení rizik a řídicí a kontrolní procesy.
- Rozhodování a dohled.
- Reputaci a kredibilitu vůči stakeholderům.
- Schopnost sloužit veřejnému zájmu.

Interní audit je nejvíce účinný a efektivní, když:

- Je vykonáván kvalifikovanými interními auditory v souladu s Globálními standardy interního auditu, které jsou nastaveny ve veřejném zájmu.
- Funkce interního auditu má nezávislé postavení s přímou odpovědností vedení a orgánům společnosti
- Interní auditoři jsou nestranní a nezaujatí, nepodléhají přílišnému ovlivňování a jsou oddaní tvorbě objektivního hodnocení.

Exposure Draft

12

Doména I. + Glossary – hlavní změny

- Mizí „přidaná hodnota“ a „rizikově zaměřený audit“
→ zahrnuto v účelu auditu a úspěchu
- Konzultační služby → poradenství
- Současný princip „IA přináší porozumění podstatě věci“
→ součást rad a závěrů interního auditu
- Úpravy Glossary (slovníčku) – 10 pojmů ke zrušení, cca 30 nových pojmů, 15 upravených definicí
  - Zrušené: přidaná hodnota, celkový názor, IT termíny, kontrolní prostředí...
  - Nové: ujištění, podmínky, kritéria, důsledek, dopad, závěry zakázky, zjištění, inherentní a reziduální riziko, outsourcing, ...
  - Upravené: rizikový apetit, ujišťovací služby, kontrolní procesy, cíle zakázky, významnost...
- „Definice IA“ je nově pouze součástí Glossary

Doména č. II - Etika a profesionalita

5 principů, 13 standardů

Pro všechny interní auditory

1. Vykazování integrity

Interní auditoři vykazují integritu ve své práci i chování.

1.1

Čestnost/poctivost a odvaha

1.2

Očekávání společnosti v oblasti etiky

1.3

Profesionální jednání v souladu s právem

2. Zachovávání objektivity

Interní auditoři při poskytování auditních služeb a ve svém rozhodování zachovávají nestranný a nezájatý postoj.

2.1

Individuální objektivita

2.2

Ochrana/zachování objektivity

2.3

Oznámení o narušení objektivity

3.

Kompetentnost

Interní auditoři uplatňují znalosti, dovednosti a schopnosti tak, aby úspěšně plnili svoji roli a odpovědnosti.

3.1

Kompetentnost

3.2 Průběžný profesní rozvoj

4. Uplatňování náležité profesní péče

Interní auditoři uplatňují při plánování a provádění auditních služeb náležitou profesní péči.

4.1

Soulad s Globálními standardy interního auditu™

4.2 Náležitá profesní péče

4.3 Profesní skepticismus

5. Zachovávání důvěrnosti

Interní auditoři vhodně používají informace a náležitě je chrání.

5.1

Používání informací

5.2 Ochrana informací

Doména II. – hlavní změny

- **Standard 1.1** - poukazuje na nutnou **odvahu a kuráž** při provádění auditu a při komunikaci výsledků - naplnění cíle auditu = sloužit veřejnému zájmu
- **Standard 2.2 Ochrana a zachování objektivity – nově upraveny postupy při předchozí odpovědnosti** (1130.A1-A3, viz též 7.2., 7.3)
  - nelze poskytovat ujištění po dobu 1 roku tam, kde auditoři předtím poskytovali poradenství, měli významnou odpovědnost nebo vliv; mohou poskytovat poradenství, pokud rozkryjí podmínky poradenské zakázky
  - pokud auditoři auditují oblast, kde měl předchozí odpovědnost CAE, musí být supervize zakázky dohlížena kvalifikovanou a nezávislou osobou

Doména II. – hlavní změny

- **Standard 3.1 Kompetentnost - nově uvedeno 7 kompetencí auditora** (znalost Globálních standardů, řízení rizik, kontrolních procesů a zásad řízení a správy společnosti, znalosti z oblasti finančního řízení, IT, analýzy dat a rozpoznávání podvodů a orientace v příslušné regulaci a oborových specifikách, dovednosti - efektivní spolupráce a komunikace)
- **„Nový“ princip č. 4 - Uplatňování náležité profesní péče –** dříve součástí standardů 1200
- **Standard 4.3. - uplatňování profesního skepticismu** (dříve v Prováděcí směrnici)

První a druhá doména

- Vztahují se na všechny interní auditory
- Jsou nutným předpokladem při uplatňování specifických standardů v dalších třech doménách
- Jejich požadavky se prolínají do všech aspektů činnosti interního auditu

Doména č. III - Interní audit a řízení a správa společnosti

3 principy, 9 standardů

Board/Výbor pro audit a vedoucí interního auditu

6. Zmocnění vedením a orgány společnosti (Board)

Board zřizuje interní audit, schvaluje a podporuje pravomoci, roli a odpovědnosti funkce interního auditu.

6.1 Mandát interního auditu

6.2 Podpora vedení a orgánů společnosti

7. Nezávislé postavení

Board stanoví a chrání nezávislost funkce interního auditu .

7.1 Organizační nezávislost

7.2 Role, odpovědnosti a kvalifikace vedoucího interního auditu

7.3 Ochrana/zachování nezávislosti

8. Dohled vedení a orgánů společnosti

Board dohlíží na funkci interního auditu za účelem zajištění její účinnosti..

8.1 Interakce s vedením a orgány společnosti

8.2 Zdroje

8.3 Kvalita

8.4 Externí hodnocení kvality

Doména III. – hlavní změny

- „Nejrevolučnější“ změny - zdůraznění role vedení a orgánů společnosti (Board), přímo stanoveny pravomoci a odpovědnosti vůči IA (musí nastavit, přijmout, schválit, o co se zajímat a na co a jak často se ptát...)
- **Nový standard 6.2 Podpora Boardu** - co obnáší (schválení mandátu; zajištění, že CAE reportuje správné úrovni; schválení Statutu, plánu, rozpočtu a plánu zdrojů; dotazování senior mng. a CAE, zda neexistují omezení – rozsahu, přístupu, pravomocí, zdrojů, efektivnosti; setkávání Boardu s CAE bez senior mng.)

Doména III. – hlavní změny

- **Standard 7.3 Ochrana a zachování nezávislosti** - postupy v případě poskytování neauditních činností CAE (1112, viz též 2.2)
  - Trvalé poskytování neauditních činností
    - definovat ve Statutu IA
    - zajistit alternativní proces ověření s přímým reportingem Boardu
  - Dočasné poskytování – dohled nezávislou 3.osobou v průběhu provádění neauditních činností a dále 12 měsíců poté

Doména III. – hlavní změny

- **Princip č. 8** rozpracovává dohled vedení a orgánů společnosti (Board) nad IA v zájmu zajištění jeho účinnosti - dostatečné zdroje IA, ujištění o kvalitě CAE a celého útvaru, vzájemná komunikace a interakce
- **Nový standard 8.1 Interakce s vedením a orgány společnosti**
  - povinnost Boardu spolupracovat s interním auditem tak, aby došlo k pochopení governance, řízení rizik a řídicích a kontrolních procesů
  - dohled vedením – průběžná komunikace s CAE (strategie, cíle, rizika, priority...)
  - Board nastavuje frekvenci komunikace a pravidla eskalace záležitostí k Boardu
  - CAE poskytuje informace, aby Board mohl dohled účelně plnit

Doména III. – hlavní změny

- **Standard 8.2 Zdroje**

- Board musí zajistit dostatečné zdroje pro plnění funkcí IA, min. 1x ročně se dotazovat CAE, zda jsou zdroje dostatečné (pro plnění mandátu a plánu interního auditu)
- CAE musí navrhnout strategii, jak zdroje získat a včas signalizovat, pokud jsou zdroje nedostatečné

- **Standard 8.3 Kvalita**

- kvalita obecně a externí hodnocení kvality (interní v doméně IV.), kompetence Boardu a CAE jasně rozděleny, větší aktivita vedení
- Board musí zajistit, že CAE vytvoří, implementuje a udržuje program QAR

Doména III. – hlavní změny

- **Standard 8.4 Externí hodnocení kvality**
  - Board má odpovědnost za zajištění externího hodnocení kvality (min. jednou za pět let, Board určí jeho zaměření a frekvenci provádění)
  - CAE vypracuje plán pro externí ověření kvality a ten je vedením společnosti posouzen a schválen
- **Standard 8.4 - nový požadavek** - sebehodnocení s nezávislou validací nebude plně nahrazovat externí hodnocení kvality a bude ho možné místo externího hodnocení použít jen jednou za 10 let

Doména III. – shrnutí

- Větší jednoznačnost požadavků/povinností, podrobnost a provázanost mezi jednotlivými standardy
- Partnerství mezi vedením společnosti a interním auditem (označené odpovědnosti jednoznačně přidělené nebo sdílené)
- **Inspirace pro komunikaci s vedením společnosti**

Doména č. IV. – Řízení funkce interního auditu

4 principy, 17 standardů

Pro vedoucího interního auditu (CAE)

9. Strategicky plánuje

CAE strategicky plánuje, aby zajistil, že funkce interního auditu naplňuje svůj mandát a je umístěna tak, aby dosahovala dlouhodobého úspěchu.

9.1 Porozumění procesům GRC

9.2 Strategie interního auditu

9.3 Statut interního auditu

9.4 Metodika

9.5 Plán interního auditu

9.6 Koordinace a spolehnutí se

10. Řídí zdroje

CAE řídí zdroje tak, aby realizoval strategii interního auditu, splnil plán a naplnil mandát funkce interního auditu.

10.1 Řízení finančních zdrojů

10.2 Řízení lidských zdrojů

10.3 Technologické zdroje

11. Účinně a efektivně komunikuje

CAE zajistí, že interní audit komunikuje se svými stakeholdery účinně a efektivně.

11.1 Budování vztahů a komunikace se stakeholdery

11.2 Účinná a efektivní komunikace

11.3 Komunikace výsledků

11.4 Chyby a omyly

11.5 Komunikace přijetí rizika

12. Zvyšuje kvalitu

CAE zajistí soulad s Globálními standardy interního auditu™ a neustále zlepšuje výkonnost interního auditu.

12.1 Interní hodnocení kvality

12.2 Ukazatele výkonnosti

12.3 Zajištění a zvyšování kvality při provádění zakázek

Doména IV. – hlavní změny

- Systematické řazení od koncepčnímu k praktickému (porozumění principům governance, risk a compliance, strategické plánování IA, roční plán, aktivity při řízení útvaru IA)
- Podrobnější - řízení zdrojů, budování vztahů s ostatními stakeholdery, komunikace výsledků interního auditu, kvalita a výkonnost v procesu provádění auditních činností
- Mnohé povinnosti přeneseny z Prováděcích směrnic přímo do Standardů
- Více zcela nových standardů (9.2, 9.4, 10.1, 10.2, 10.3, 11.1, a 12.2)

Doména IV. – hlavní změny

- **Princip č. 9 - CAE strategicky plánuje** – ke splnění musí CAE nejdříve pochopit zásady GRC dané společnosti
- **Standard 9.1 Porozumění procesům GRC**
  - modifikovaným způsobem uvádí požadavky ze současných standardů 2100–2130 (Charakter práce, Řízení a správa společnosti, Řízení rizik, Řízení a kontrola)
  - uvádí mj., co vše musí v tomto ohledu CAE znát a vzít v úvahu

Doména IV. – hlavní změny

- **Nový standard 9.2 Strategie interního auditu**

- tvorba strategie v odpovědnosti CAE - v souladu s očekáváními Boardu na podporu cílů a úspěchu společnosti
- strategie musí být minimálně jednou ročně posouzena a vyhodnocena ve spolupráci s vyšším managementem a Boardem

- **Standard 9.4 se nově věnuje metodice interního auditu**

- za tvorbu, vyhodnocení a aktualizaci je zodpovědný CAE
- 12 oblastí, které musí metodika pokrývat (např. ohodnocení rizik, tvorba plánu, rozložení auditu a poradenství, ochrana dat a dokumentů, provádění auditu (7 podoblastí), komunikace výsledků, monitorování akčních plánů, QAR)

Doména IV. – hlavní změny

- **Princip č. 10 - CAE řídí zdroje - standardy nově upravují řízení zdrojů finančních, lidských a technologických**
  - zodpovědnost CAE
  - navrhuje rozpočet, plán rozvoje lidských zdrojů, dostatečnou technologickou podporu
  - zdroje pravidelně vyhodnocuje a včas signalizuje jejich nedostatečnost

Doména IV. – hlavní změny

- **Princip č. 11 - CAE účinně a efektivně komunikuje:**
- **Nový standard 11.1 Budování vztahů a komunikace se stakeholdery** - jak formální, tak neformální komunikace, aby došlo k vzájemnému porozumění, pochopení rolí a odpovědností jednotlivých stran a možností jejich spolupráce
  - 5 oblastí komunikace (např. strategie a zájmy společnosti, přístupy k řízení rizik, regulatorní požadavky, významné procesy, reporting)
- **Standard 11.3 Komunikace výsledků**
  - celkový názor (2450) **nově závěry zakázky na úrovni org. jednotky a celé společnosti, zdvihát „témata“** (z několika zakázek, i od jiných poskytovatelů)

Doména IV. – hlavní změny

- **Princip č. 12 – CAE zvyšuje kvalitu:**
- **Nový standard 12.2 Ukazatelé výkonnosti**
  - CAE a Board stanoví cíle IA – pravidelně vyhodnocovány
  - CAE vyvine metodiku pro měření výkonnosti funkce interního auditu, stanoví kritéria výkonnosti a způsob měření (KPI's),
  - uvedeno 15 oblastí, na které je vhodné ukazatele výkonnosti zaměřit (např. příspěvek ke G, ŘR a KP, dosažení hlavních cílů IA, splnění plánu, pokrytí kritických rizik, produktivita, efektivnost auditních procesů, splnění potřeb stakeholderů, jasná komunikace se stakeholdery, výsledky QAR, % přijatých doporučení, trvání fází auditu ...)

Doména č. V – Provádění auditních služeb

3 principy, 14 standardů

Pro všechny interní auditory

13. Účinné plánování zakázky

Interní auditoři plánují každou zakázku za použití systematického a metodického

13.1 Komunikace zakázky

13.2 Ohodnocení rizik zakázky

13.3 Cíle a rozsah zakázky

13.4 Hodnotící kritéria

13.5 Zdroje zakázky

13.6 Pracovní program

14. Provádění zakázky

Interní auditoři realizují pracovní program zakázky, aby dosáhli cílů zakázky.

14.1 Získávání informací pro analýzy a hodnocení

14.2 Analýzy a možná zjištění v rámci zakázky

14.3 Vyhodnocení zjištění

14.4 Doporučení a akční plány

14.5 Tvorba závěrů zakázky

14.6 Dokumentace zakázky

15. Komunikace závěrů zakázky a monitoring akčních plánů

Interní auditoři komunikují zjištění a závěry zakázky příslušným stranám a monitorují vývoj směřující ke splnění akčních plánů.

15.1 Závěrečná komunikace zakázky

15.2 Potvrzení implementace akčních plánů

Doména V. – hlavní změny

- Více rozpracována komunikace během zakázky, field work, dokumentace, závěry IA
- **Nový standard 13.1 Komunikace zakázky** – úvodní (initial), průběžná (ongoing), uzavírající (closing), konečná/finální (final) vs. interim schůzky
- Standardy 13.2. 13.4. – hodnocení rizik a hodnotící kritéria pro každou zakázku

Doména V. – hlavní změny

- **Princip č. 14 – Provádění zakázky:**
- **Nový standard 14.2 Analýzy a možná zjištění v rámci zakázky – condition vs criteria = finding**
- **Nový standard 14.4 Doporučení a akční plány – doporučení se diskutují s mng., IA musí získat od mng. akční plán k příčinám zjištění = IA formuluje doporučení, mng. formuluje akční plán a zavádí ho do praxe**
- **Nový standard 14.5 Tvorba závěrů zakázky – IA musí vyjádřit názor na celkovou významnost zjištění, na účinnost G+ŘR+ KP**
- **Standard 14.6 Dokumentace zakázky**
  - uvedeno 8 základních náležitostí dokumentace auditu a základní formát pracovní dokumentace (17 bodů)
  - metodika pro tvorbu a review dokumentace

Doména V. – hlavní změny

- Standard 15.2. Potvrzení implementace akčních plánů – auditoři musí potvrdit implementaci doporučení (potvrzující dokumentace), informování CAE – ten potvrzuje zpoždění a/nebo akceptaci rizik

Hlavní změny Rámce - shrnutí

- Jiná struktura Rámce (mj. zrušeno i značení standardů A a C)
- Konsolidace šesti současných součástí Rámce do nových Standardů
- Rozpracován nový účel interního auditu
- K etickým pravidlům přidána náležitá profesní péče a profesní skepticismus
- Zpřesněny postupy pro případné narušení objektivity a nezávislosti
- Ke každému standardu je přidána část praktická – přístupy k realizaci a prokázání souladu se standardy (kvalita = soulad a způsob realizace)
- Doplněna specifika pro veřejný sektor, malé útvary interního auditu a outsourcing
- Podrobněji a přesněji rozpracována role vedení a orgánů společnosti vůči internímu auditu
- Podrobněji a přesněji rozpracována role vedoucího interního auditu (CAE) při řízení IA
- Doplněny nové požadavky k zajištění kvality služeb IA
- Úpravy Glossary

Co (nového) na webu IIA ?

Souhrnné výsledky připomínkové řízení:

- 135 zemí, 1612 dotazníků, téměř 19tis specifických komentářů
- Rozpětí souhlasu k jednotlivým částem Globálních standardů - 72% - 82%
- Rozpětí nesouhlasu - 6% – 16%

Co (nového) na webu IIA ?

- Detailní namapování současných a nových standardů
- Srovnání termínů současného a nového slovníčku pojmů (Glossary), včetně odůvodnění
- Přehled k představení Domény č. III a usnadnění diskuse CAE s Boardem
- Přehled navržených Topical Requirements
- Přehled oblastí a standardů s referencí na veřejnou správu
- 16 FAQ, vybraná videa/přednášky

Další informace

- www.theiia.org
- ČIIA

... budou následovat

